

under sin hidsige strid med de vidtberømte Solymer,
datteren død for en bitterlig pil fra Artemis' bue.
Jeg er Hippolochos' søn, og ham kan jeg kalde min fader,
ham som har sendt mig til Troja og pålagt mig altid at være
bedst af de bedste i mod og hæve mig over de andre,
så at jeg aldrig beskæmmed min æt, som langt var de bedste
mænd såvel i Efyre som nede på Lykiens vidder.
Det er den slægt og det blod jeg stolt kan sige jeg er af!"

Det var hans ord, og den kry Diomedes fyldtes af glæde,
planted sin lanse med duppen i jordens nærende muldrag,
talte og sagde med venlige ord til folkenes hyrde:
"Så er du altså en gammel og fædrene gæsteven af mig!
Oineus hused engang den herlige Bellerofontes
hjemme i kongsgårdens hal i tyve samfulde dage.
Mellem sig veksled de to værdifulde gæstevensgaver:
Oines forærede ham et bælte der stråled af purpur,
Bellerofontes ham et gyldent bæger med øren,
som jeg lod blive derhjemme dengang jeg rejste til krigen.
Tydeus husker jeg ikke; jeg misted ham da jeg var lille,
dengang Achaernes mænd led død under muren om Theben.
Altså er det nu mig der er gæsteven for dig i Argos,
og det er dig der er min, om jeg kommer til Lykiens lande.
Så lad os undgå at spidde hinanden i kampens forvirring!
Jeg har jo Troere nok og fæller af dem at dræbe,
hvem jeg kan træffe i løb og en gud gir lov til at fælde,
du har jo nok af Achaier at tilføje døden på valen.
Men lad os da bytte rustning så alle kan se vi fra gamle
tider har gæstevensbånd med hinanden og roser os af det!"

Således lød deres ord, og begge sprang de af vognen,
tog så hinanden i hånden og lovede tillid og troskab.
Da tog Kroniden Zeus forstanden fra Glaukos der bytted
med Tydeiden: han fik for en gylden en rustning af bronze,
ni kreaturers værdi for værdien af hundrede okser.

Straks da Hektor kom frem til de Skaiiske porte og egen,
stimlede Troernes fruer og døtre sammen omkring ham,
spurgte ham om deres sønner og brødre og frænder og spurgte
om deres mænd. Men han bød dem blot alle i orden og række
anråbe gudernes magt. Og jammeren hang over mange.

Men da han nåede frem til Priamos' prægtige boligs
marmorpolerede haller – halvtredsindstyve gemakker

var der i gården og alle af fint tilhuggede stene;
 side om side lå de; i dem sov Priamos' sønner
 hver især i sin seng hos sin ægteviede hustru;
 og i den modsatte side var kongedøtrenes kamre,
 tolv højloftede sale af fint tilhuggede stene;
 side om side lå de; i dem sov de som var blevet
 Priamos' døtres gemaler med hver sin tugtige hustru.

Da kom hans milde og gavmilde mor ham i møde i gården,
 ledsaget af Laodike, den dejligste af hendes døtre,
 tog ham i hånden og nævnte hans navn og talte således:
 "Hvorfor, min søn, er du kommet herind fra de dristige kampe?
 Så er da disse Achaier, hvis navn er en gru, ved at være
 stærkest i slaget om staden. Og du har besluttet at drage
 op på vor borg og bede til Zeus med løftede hænder.
 Vent nu her, så jeg straks kan tappe dig honningsød, liflig
 vin til at ofre til Zeus og de andre evige guder,
 og så du siden kan styrke dig selv ved at drikke et bæger.
 Vin gir den der er mødig og træt, fornyede kræfter.
 Og du er mødig og træt af at slås for by og befolkning."

Hertil svarede Hektor, den hjelmbuskstrålende stridsmand:
 "Øs ingen honningsød vin til mig, min værdige moder,
 så at du svækker min kraft og lader mig glemme min styrke.
 Ofre den funklende vin til Zeus med urene hænder,
 det tør jeg ikke. At bede til tordenskyernes herre
 med sine hænder besudlet af død og af blod er umuligt.
 Du derimod, gå du selv til hærgergudinden Athenes
 tempel med myrra i hånden og fulgt af de fornemste fruer,
 tag du dit dejligste skrud, det største og bedste du ejer,
 det i det hele palads du bedst kan lide, og læg det
 dér som en gave i skødet på Pallas med dejlige lokker,
 medens du lover gudinden som offer på hendes alter
 tolv utæmmede årgamle køer, om blot hun vil vise
 medynk med Troernes by, deres hustruer og deres småbørn,
 og holde Tydeus' søn fra det hellige Troja, den vilde
 lansebevæbnede helt og fæle rædselsforvolder.
 Gå du da derfor selv til hærgergudinden Athenes
 tempel, og jeg går til Paris og kalder ham ud for at kæmpe,
 hvis han da ellers vil lyde mit ord. Måtte jorden på stedet
 opsluge ham! Thi Zeus har ladet ham gro til en plage
 både for Troernes folk og Priamos selv og hans sønner!

Så jeg ham bare engang forsvundet i Hades's indre,
ville jeg tro at mit sind forglemte sin stingende smerte.”

285

Dermed tav han. Og hun gik straks til hallen og kaldte
på sine piger, som hented de aldrende fruer i byen.
Selv begav hun sig ned i sin cedertræsduftende kælder,
hvor der lå strålende kjoler, broderet af Sidonerinder,
hentet fra Sidon af netop den gudskønne helt Alexandros,
dengang han sejlede over de brede bølger på havet
hjem fra den færd hvor han vandt den ædelbårne Helene.
Af dem tog Hekabe ét skrud ud som gave til Pallas,
det der var skønnest broderet, den fineste kjole iblandt dem,
lys og med glans som en stjerne. Den lå på bunden af kisten.
Og hun begav sig på vej med sit følge af talrige fruer.

290

295

Men da de så nåed frem til Athenes tempel på borgen,
åbned Theano, en datter af Kisseus, portene for dem.
Hun var Antenors hustru, en kvinde med dejlige kinder,
og var af Troernes folk beskikket som Pallas' præstinde.
Alle strakte de armene op under gråd til Athene.
Da tog Antenors dejlige viv den prægtige kjole
i sine hænder og lagde den som gave i skødet på Pallas
mens hun retted en bøn til Zeus's snildrige datter:

300

“Høje Athene, vor stads beskærmerske, lyse gudinde,
knæk Diomedes' spyd og forund os at se at han falder
næsegros om og selv bliver dræbt ved de Skaiiske porte!
Da skal vi prompte slagte som ofre på dine altre
tolv utæmmede årgamle køer, om blot du vil vise
medynk med Troernes by, deres hustruer og deres småbørn.”
Således lød hendes bøn. Men Athene så ikke til dem.

305

310

Medens de bad deres bøn til Zeus's snildrige datter,
ilede Hektor af sted til paladset der var Alexandros';
prægtigt var det og rejst af ham selv og alle de bedste
mestre der dengang fandtes i hele det frugtbare Troja.
De havde bygget hans sovegemak, hans hal og hans forgård
tæt ved Priamos' slot og Hektors bolig på borgen.
Der gik Zeusvennen Hektor da ind med sin lanse i hånden;
elleve alen var den, og yderst på enden af skaftet
strålede odden af malm, og af guld var ringen der holdt den.
Paris fandt han i salen i færd med at pudse sin fine
rustning, harnisk og skjold og beføle sin krummede bue.
Midt iblandt sine piger sad Argeierinden Helene

315

320

og gav dem ordrer og råd om de fine håndarbejdssysler.

Hektor så hendes mand og tog fat med bidende hånsord:

“Er du forrykt? Går det an at gi efter for ærgerlig vrede, når vore folk mejes ned i striden om byen og muren?

Din skyld er det alene at krig og rasende kampe

er blusset op om vor stad. Du selv ville blive forbitret

hvis du så nogen forsøge at skulke fra gruen i krigen.

Kom så i gang! Før ilden begynder at flamme om byen!”

Dette var svaret han fik af den gudskønne helt Alexandros:

“Hektor, da du har hånet mig nok og ikke for meget,

så vil jeg svare dig dette. Hør efter, og prøv at forstå det!

Ikke af ærgerlig vrede mod Troerne har jeg så længe

siddet i salen. Jeg ville blot hengive mig til min smerte.

Nu har min hustru med venlige ord forandret min hensigt

og sat mig op til at slås. Det er jo da også i mine

øjne det bedste. For mænd kan tabe og siden hen sejre.

Vent du da her imedens jeg klær mig i krigerens våben,

eller gå først! Så følger jeg efter og tænker jeg når dig.”

Hertil svarede Hektor, den hjelmbuskstrålende, intet.

Derimod talte Helene med venlige ord til sin svoger:

“Svoger til mig ulyksalige hund, som kun volder ufærd!

Var jeg dog blot den dag da jeg fødtes til verden af moder,

af en forfærdelig storm blevet sat på en isnende bjergtop

eller bragt ud på en bølge i havets brusende vidder,

hvor jeg var druknet forinden alt dette der siden er hændet!

Men når guderne selv har beskåret mig al denne jammer,

burde jeg vel have fået en bedre mand til min husbond,

én som dog kendte til skam for menneskers sviende hånsord!

Ham jeg har nu, har ikke et gran af styrke i livet,

får det ej heller siden. Men det skal han nok få at føle.

Men kom nu indenfor, svoger, og sæt dig i stolen herhenne!

Du er jo den der må døje den hårdeste møje i krigen,

både for mig ulyksalige hund og for Paris's dårskab.

Ond er den skæbne vi fik af Zeus for siden at blive

emne for menneskers kvad i kommende generationer.”

Hertil svarede Hektor, den hjelmbuskstrålende stridshelt:

“Nej, Helene, så sød du end er, jeg følger dig ikke.

Det som jeg nu føler trang til af hjertet, er atter at hjælpe

Troernes folk som bittert må savne at jeg ikke er der.

Sæt du nu fart i ham dér! Han må se at skynde sig noget,

så at han træffer mig mens jeg endnu er inde i byen.
For også jeg vil gå hjem til min gård og se til mit husfolk
og til min elskede hustru og søn, som ligger i vuggen.
Om jeg skal se dem igen, ved ingen, eller om guder
nu har bestemt jeg skal falde og dø for Achaieres hænder.”
Og med de ord gik han bort, den hjelmbuskstrålende Hektor.
Hurtigt kom han da frem til sin velbefolkede bolig,
hvor han dog slet ikke fandt sin skønne Andromache hjemme.
For med sin søn på armen og fulgt af en nydelig terne
stod hun oppe på muren i gråd og bitterlig klage.
Og da han så ikke fandt sin herlige hustru i hallen,
gik han til kvindernes tærskel og talte til flokken af piger:
“Piger, hør lige engang! Fortæl mig præcis hvor min skønne
frue Andromache er gået hen fra sin hal. Er hun ude
hos svigerinder eller hos langkjoleklædte veninder?
Eller ved Pallas’s tempel, hvor andre Trojanerinder
ber den strenge gudinde om nåde med udslagne lokker?”

Dette var svaret han fik af sin flittige hovmesterinde:
“Når du befaler os, Hektor, at svare præcis, er hun hverken
hos svigerinder eller hos langkjoleklædte veninder
eller ved Pallas’s tempel, hvor andre Trojanerinder
ber den strenge gudinde om nåde med udslagne lokker.
Nej, hun begav sig til muren om borgen så såre hun hørte
at vore tropper var trængt og Achaierne stærke i slaget.
Hastigt begav hun sig da af sted til befæstningens murkrans,
som en afsindig af angst. Og ammen bærer den lille.”

Således hovmesterinden. Og Hektor ilede nu atter
hjemmefra gennem de samme alleer hvorad han var kommet.
Og da han så på sin vej tværs gennem den mægtige storstad
nåede den Skaiiske port og ville gå ud for at kæmpe,
da kom Andromache dér, hans rigt udstyrede hustru,
åndeløst løbende mod ham – den stolte Eëtions datter,
fyrsten Eëtions datter som under Plakos’s skovbjerg,
styret og råded i Thebe som drot for Kilikeres kæmper;
det var en datter af ham den malmklædte Hektor var gift med.

Just dér mødte hun Hektor. Og pigen ved hendes side
bar ved sit bryst hans søn, det muntert smilende spædbarn,
Hektors elskede dreng, så skær som en tindrende stjerne.
Hektor kaldte ham selv Skamandrios, samtlige andre
kun for ‘Astyanax’ siden hans far var Ilions mures

eneste værn. Og Hektor betragtede ham stille og smilede.

Da hun kom nær ham, greb hun med tårer i sine øjne fast i hans hånd og nævnte hans navn og talte således: "Vil du da slås dig ihjel og har ingen ynke med din lille nyfødte søn og med mig usalige som bliver enke efter dig snart? For snart vil alle Achaierne samlet fare imod dig og slå dig ihjel. Og for mig var det bedre om jeg da lå i min grav. Berøvet dig har jeg ingen trøst og glæde i livet, kun kval hvis du henter dig døden. Jeg har jo ingen far mere og ingen højebåren moder. Ham har for længst den lyse Achilleus dræbt med sin lanse, dengang han lagde Kilikernes stad med de knejsende porte, Thebe, i grus. Han dræbte Eëtion uden at plyndre liget for våben. For krænke det følte han ikke han turde. Nej, han brændte hans lig med alle hans spraglede våben og lod en høj tue op. Og aigisrysteren Zeus's døtre, bjergenes nymfer, beplantede højen med elme. Syv var de brødre jeg havde engang derhjemme i hallen, men de gik alle på én dag bort i dybet af Hades, dagen hvor de blev dræbt af den fodrappe, lyse Achilleus mellem de snehvide får og de sindigt skridende okser. Mor, der var dronning i Plakos ved foden af bjergenes skove, slæbte han hertil sammen med alt sit øvrige bytte. Hende solgte han fri for talrige strålende gaver. Men i sin fars palads blev hun truffet af Artemis' pile. Hektor, du er mig nu både fader og højebåren moder, du er mig broder tillige, og du er min blomstrende husbond. Hav da medlidenhed med mig og bliv nær fæstningens mure, lad ikke drengen miste sin far og din brud blive enke! Stil dine folk ved figenens træ hvor byen er lettest at komme til og dens mure kan nås af fjendernes stormløb! Tre gange er det forsøgt af Achaiernes tapreste helte, begge Ajanter, den stolte Idomenes, Kreternes konge, begge de to Atræider og Tydeus' søn Diomedes, enten på råd fra en dygtig fortolker af gudernes jærtegn eller fordi det var dét deres eget hjerte begæred."

Derpå svarede Hektor, den høje strålende stridshelt: "Alt det, kæreste hustru, det ved jeg jo selv. Men jeg ville skamme mig dybt for Troer og fodside Trojanerinder dersom jeg som en kujon kneb ud fra krigen. Og dertil

føler jeg ej heller lyst. Jeg har lært bestandig at være
tapper i strid og kæmpe i Troernes forreste række,
altid at værne og øge min faders ry og mit eget.
Dette fornemmer jeg klart i både mit sind og mit hjerte,
at der vil komme en dag hvor det hellige Ilion falder,
askespærsvingeren Priamos selv og Priamos' krigsfolk.
Dog er den gru som jeg føler ved Troernes kommende kvaler
eller ved Hekabes nød og herskeren Priamos' kummer
og mine brødres skæbne, de mange og tapre, der sikkert
styrter i støvet og dør for fjendtlige krigeres våben,
ikke så stor som for din, når en malmbevæbnet Achaier
fører dig grædende bort og berøver dig frihedens dage.
Da må du stå ved en væv hos en frue i Argos og hente
vand fra kilder der hedder Messëis og Hypereia,
bittert imod din vilje og tvunget af bydende hårdhed.
Da vil en eller anden der ser dig græde, vel sige:
'Dér har vi Hektors kone! Han kæmpede taprest af alle
hestebetvingende Troer i kampen om Ilions mure.'
Det vil man sige og straks rippe op i din kval over ingen
husbond mere at ha til at fri dig for trældommens dage.
Måtte jeg før være død og dækket af optuet gravhøj
end skulle høre dit skrig og se dig skammeligt bortslæbt!"

Dermed tav han, gik frem og ville ta sønnen på armen.
Men i et nu gik den lille i skjul i barmen på ammen
under et vræl i sin skræk ved at se sin faders mundering,
skræmt af det glimtende malm og hjelmens hestehårfsane
som han så vaje og true helt øverst oppe på toppen.
Da kunne hverken hans far eller mor lade være at smile.
Straks tog den strålende Hektor sin vajende hjelm af sit hoved,
satte den ned på jorden med al dens blinkende bronze,
tog så sin søn og gav ham et kys og knugede ham til sig.
bad til Zeus og de andre Olympiske guder og sagde:

"Zeus og I øvrige guder! Lad denne min søn blive voksen
og lad ham blive en pryd for Troernes folk som sin fader,
tapper og stærk, og herske med vælde i Dardanos' Troja!
Måtte man sige om ham, når han kommer fra striden: 'Han er jo
bedre endnu end sin far!' Lad ham komme med blodige våben,
taget fra fældede fjender, og fylde sin moder med glæde."

Det var hans ord, og han lagde sin søn i sin elskede hustrus
arme. Hun knugede med smil gennem tårer den lille til favnens

duftende barm. Det så hendes mand og han ynkedes såre,
 klappede hende på skuldren og talte og sagde således:
 "Så så, min ven, vær ikke så rent fortvivlet i hjertet!
 Ingen mand vil dog sende mig mod min skæbne til Hades.
 Skæbnen er der jo ingen på jorden som har kunnet undfly,
 hverken kujon eller helt, når han først er kommet til verden.
 Gå du nu hjem og tag vare på det som du har at skøtte,
 både din væv og din ten, og sørg for at pigerne flittigt
 gør deres arbejde godt! Det er mænd der skal ta sig af krigen,
 alle, men ikke mindst mig af dem som Ilion fødte."

Dermed greb han igen sin hjelm med hestehårsfanen.
 Hjemad begav sig så atter hans elskede hustru og så sig
 atter og atter tilbage med hede tårer på kinden.
 Men da hun nåede frem til manddrabsvolderen Hektors
 velbeboede hus og traf sine talrige piger,
 vakte hun gråd hos dem alle i huset. Derhjemme hos Hektor
 græd de over hans død, om end han endnu var i live.
 Aldrig mente de mer han atter engang skulle vende
 uskadt hjem fra Achaiernes kraft og knusende hænder.

Ej heller Paris trak tiden ud i sit højenloftskammer.
 Aldrig så snart var han klædt i sit bronzeblinkende harnisk,
 før han i lid til sit springende fjed fór ud gennem byen.
 Som når en hingst der har ædt af sin havre ved krybben i stalden,
 river sig løs af sin grime og stormer ud over sletten
 ned for at få sig et bad i flodens dejlige strømme,
 vælig og kry, med hovedet højt og vajende manke
 over sin skulder og ryg, og stolt i sin pragt galoperer
 hurtigt og spændstigt af sted til engen hvor hopperne græsser –
 sådan løb Priamos' søn ned gennem det knejsende Troja,
 klædt i sit prægtige værn der glimted som var det af hvidguld,
 jublende højt, på flyvende fod. Og han nåede hurtigt
 frem til sin broder Hektor, den herlige helt, da han netop
 vendte sig bort fra det sted hvor han talte så kært med sin hustru.

Og Alexander var først af de to til at tale og sige:
 "Kæreste bror, har jeg sinket dig slemt og drevet for længe
 midt i din hast og er ikke på pletten som du har beordret?"
 Dette var svaret han fik af den hjelmbuskstrålende Hektor:
 "Du er en løjerlig karl! Der er ingen der dømmer retfærdigt,
 som kritiserer dig når du da slås. Du ejer jo kampkraft.
 Men du gir gladelig op og har ikke viljen. Mit hjerte

krymper sig når jeg må høre på alle de hånende skoser
Troerne siger om dig der har voldt dem alle de kvaler.
Men lad os gå! Den sag kan vi siden hen ordne, om ellers
Zeus skulle give os lov til at opstille frihedens kumme
i vores hal for at ære Olympens evige guder
efter at have fordrevet de benskinneklædte Achaier.”

525

SYVENDE SANG

Dette var Hektors ord. Og han skyndte sig ud gennem porten,
fulgt af sin bror, Alexander. For nu begæred de begge
heftigt af hjertet at komme i kamp og delta i slaget.
Som når en gud gir søfolk der ikke har anden forhåbning,
medbør, når de har aset med høvlede fyrretræsårer
på deres vej over havet, til kræfterne svigter af træthed,
var deres komme en lise for samtlige Troers forhåbning.

Paris fældede dér Menesthios, fyrsten fra Arne,
den Areïthoos' søn, som den kvieøjede kvinde,
Fylomedusa, gav Areïthoos, stridskøllehelten.
Hektor fik lansens spids stødt igennem Eïones' nakke
under hans bronzehjelms rand, og stødet lammed hans lemmer.
Glaukos, Hippolochos' søn, de Lykiske krigeres herre,
ramte i tumlen Ifinoos hårdt med sin lanse i skuldren,
Dexiassønnen, der just sprang op i sin hurtige stridsvogn.
Og han faldt ned fra sin vogn på jorden med lammede lemmer.

Men da Athene, gudinden med lynende øjne, bemærked
at de slog mangan Argeier ihjel i det mægtige krigsgny,
fór hun i vældige spring fra Olympens skyhøje tinder
ned til det hellige Troja. Apollon, der så det fra borgen,
afskar straks hendes vej. For han undte Troerne sejren.
Og da de mødte hinanden ved egen, var det Apollon,
herskeren, sønnen af Zeus, der var først til at tage til orde:

“Hvorfor så hidsig hernede igen fra det høje Olympen,
datter af herskeren Zeus? Hvad har du så heftigt i sinde?
Du vil nok skænke Danaerne sejr og hæder i slaget!
Medynk har du jo ikke med alle de Troer der dræbes.
Men om du lytter til mig, så vil det nok både os begge.

5

10

15

20

25